

[Socialministeren.]

og redaktionelle forenkling af teksten, dels fjernelse af en del detailstof, der snarere hører hjemme i cirkulærer og regulativer.

Lovforslaget er dog ikke kun udtryk for ændringer i lovteknisk henseende. På en lang række punkter har den indgående gennemgang og de forhandlinger, der har været ført med børneforsorgskredse og andre myndigheder, medført forslag om forbedring og udbygning af lovgivningen. Jeg kan ikke her komme ind på alle disse enkeltheder, men skal herom henvise til de fyldige bemærkninger til lovforslaget.

I det følgende vil jeg koncentrere mig om de hovedprincipper, der må lægges vægt på som grundlag for den offentlige forsorg for børn og unge, og i den forbindelse nævne nogle af de vigtigste ændringer, forslaget indebærer.

Det må straks fremhæves, at der ikke er tilsigtet noget brud med den hidtidige lovgivning. Det er der ikke fundet grund til. Der er derimod tilstræbt en opsummering og videreførelse af den udvikling, der har præget forsorgsarbejdet siden socialreformen i 1933.

Det er således fremhævet i lovforslaget, at formålet med børne- og ungdomsforsorgen er at sikre, at børn og unge vokser op under forhold, der fremmer en sund sjælelig og legemlig udvikling. Herved giver loven udtryk for, at samfundets forpligtelse over for børnene ikke blot går ud på at værne dem imod materiel nød, men også angår deres sjælelige trivsel.

Hele lovforslaget bygger på et familiepolitisk og socialpædagogisk helhedssyn på for sorgen. Det er regeringens opfattelse, at det offentlige ikke kan indskrænke sig til at indtage en afventende holdning, men aktivt må søge at forebygge, at børn og unge kommer ud i vanskeligheder, der nødvendiggør indgribende forholdsregler over for dem eller deres hjem.

I dette arbejde — såvel det forebyggende som det direkte støttende — indtager de kommunale børne- og ungdomsværn, udgået

af de folkevalgte råd, traditionelt en central placering, og lovforslaget bygger i høj grad videre på dette princip, der har været gældende her i landet og i de øvrige nordiske lande, så længe der har været en egentlig børneforsorgslovgivning. Ansvar for etablering og udøvelse af børneforsorg hviler hos børne- og ungdomsværnene i nært samarbejde med de private kredse, organisationer og institutioner, som børneforsorgens tradition bygger på.

Børneværnenes opgave kan kort angives som for det første et forebyggende arbejde for børn, der er særlig udsat for at komme i vanskeligheder af materiel eller opdragelsesmæssig karakter, for det andet hjælp og støtte til de børn og unge, der har aktuelle vanskeligheder, som opdrageren ikke kan magte, og for det tredje bistand til etablering og opretholdelse af almene sociopædagogiske børneforsorgsinstitutioner.

På alle 3 felter er lovforslaget udtryk for en præcisering og udbygning af børneværnenes ansvar.

Det almindelige børnetilsyn har i hovedsagen været uændret siden 1923. Det omfatter først og fremmest børn uden for ægteskab indtil deres 7. år, børn, til hvis forsørgelse der af det offentlige udbetales bidrag, og endelig børn under 14 år, som for betaling er anbragt i familiepleje eller dagpleje. Det er en meget omfattende opgave for børne- og ungdomsværnene, og en undersøgelse, foretaget af socialforskningsinstituttet, har da også vist, at det har været vanskeligt for mange børneværn fuldt ud at løse opgaven, måske fordi de i mange tilfælde ikke har kunnet se grunden til at føre tilsyn med en så vid gruppe. Det må erkendes, at det gældende obligatoriske tilsyn harmonerer meget dårligt med de principper, der er lagt til grund for børneforsorgsarbejdet i de senere år, og med det, der i øvrigt tilstræbes med forslaget: at skabe tryghed og tillid over for børneværnet, at gå længst muligt ad frivillighedens og tilbuddets vej og skubbe tvangsmæssige forholdsregler så langt i baggrunden som